

Megjelenik hetenként kétszer
szombaton és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

El Hágába

A népszövetségi tanács kétválasztotta a magyar-román perben kiküldött bizottság javaslatát és az első részt, amely ajánlatként terjeszt három elvet az érdekelt felek elé, elfogadta, míg a második részt: a szankciókat nem vonta döntése alá. Így az érdemi határozat elmarad a decemberi ülészakra s addig időt enged a szembenálló kormányoknak, hogy jogi, illetve politikai álláspontjukat újabb megfontolás tárgyává tehessek.

Ez a halasztó állásfoglalás volt az a legtöbb elérhető valami, amelyért Apponyi pártatlan tapintattal és világos okfejtésével az utolsó két nap alatt három-három ízben szállott sikra olyan felszólalások keretében, amelyek előtt az egész európai sajtó mély tisztelettel hajol meg s amelyek pillanatra mély gondolkozóba ejtették és megdöbbenítették a hatalmak képviselőit is.

A tanács előkészített javaslata, ha oly értelmű döntéssel került volna elfogadásra, amelyen szellemben azt az igazságot kerülgető, sőt megkerülő, viszont Románia politikai érdekeit szem előtt tartó Chamberlain-féle javaslat szándékolta, igazolása és szankciója lett volna a bolsevizmus kárörömével találkozó gondolatnak, a magántulajdon elvét illuzóriussá tevő politikának. Midőn idevilágított a magyar delegáció fejének megtámadhatatlan logikával vezetett érvelése, vették észre, hogy nem csupán a magyar optán-sok kártalanításáról, hanem a jognak, igazságnak s a szerződés tisztességének kérdése forog kockán.

Hálánk sugározzék a világháború vérzivatarjai közt velünk örök szövetségbe forrott barátunknak, a nagy német népnek képviselője, Stresemann külügyminiszter felé, akinek hűséges tisztelete a jog-

hoz és erkölcsöz védelmünk-re sietett, hogy olasz barátunknak lámogatása mellett a magyar törekvésnek legalább teljes elvetését megakadályozza. A jogász rabulisztika axiomákat állított fel, melyeknek taglalásába most nem bocsájtkozunk, de mérlegeljük a döntést, amelynek megtörténte most új, nehéz feladatokat állít fel a magyar kormányzat cselekvő iránya számára. E feladatok azonban egy közös csúcspontba szögelnek össze s ez a hágai nemzetközi bíróság felülbírlására való apellálás, mivel egyedül ezt a pártatlan és politikamentes bírói intézményt lehet elismernünk megnyugtatót nyújtó határozat hozatalára.

Jól tudjuk, hogy decemberig is és Hágáig is még hosszú az út, amelyen igazunkat oda juttathatjuk. De a népszövetség alapcéljait védelmező jogi felfogásunk és a népek

békéjéért lelkesülő ideáljaink egyaránt arra készítetnek, hogy a reánk kényszerített s nekünk csak eddig fájdalmas sebeket osztó trianoni békediktátumnak azokat a cikke-lyeit, amelyek javunkra fordítható kötelezettségeket állapítanak meg Románia részére, sérthetetlennek ismeressük el, mert e misszióval tiltakozunk az ellen, hogy a jogot politikai kompromisszum helyettesítse s hogy megsemmisítessék a döntőbíró jogelve. Belőlünk nem halt ki még az erkölcs fundamentuma s ezért tartunk ki az igazság és a jog védelmében még akkor is, ha az angol külügyminiszter előadói presztizsének indulatában a macacsság vádját dobta is reánk.

Apponyi vészjele megállította a felénk dübörgő vonatot s nekünk azt most, decemberre, vissza kell fordítanunk Hága felé.

A népkonyha napja

Saujhely, szept. 18.

Övök volt az egész vasárnap — reggeltől másnap virradatig. Sátoraljauhely, a Városi Népkonyha, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné szegényeinek napja. Nekik áldozott a város, a vármegye közönsége, kicsiny és nagy urak, tehetősek, jómóduak, gazdagok s olyanok is, akiknek magukra is elég a gondjuk, versengve hozták meg áldozataikat a jótékonyaság oltárán, a legőszintébb örömet szerezve meg a Népkonyha jószágos Nemtőjének, a szegények érdekében soha ki nem fáradó, minden áldozatra kész gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőnének.

Egyik legszebb nap nálunk ez a minden évben visszatérő jótékonyasági nap. Ez a legigazibb ünnepnap, mely reménységgel, megnyugvással tölti el azokat, akik rettegéssel, szorongó kétséggel néznek a tél elé. Rengeteg szépség, jószág fér el egy ilyen napba. Meg nem mérhető és szóval alig is kifejezhető szociális, társadalmi megnyugvás. Azért sportolni, azért a bakkra ülni, azért enni-inni, azért vigadni, azért adni, költeni

a pénzt, hogy a tél hidegében keserveiben meleg, tápláló eledel jusson a szegények fazekába.

Az időjárás is kegyes volt a jó szivekhez s a szegényekhez. A szombati nehéz felhők vasárnapra megrikultak; helyel-közzel a nap is kikukkant, hogy örömet lelje a napnak a szegényeknek szánt gazdag programjában.

Délelőtt a zempléni és szabolicsai teniszmerkőzése gyűjtött össze nagyobb közönséget a SAC remek kondícióban tartott Dianakerti teniszpályáira. A versenyeredmények:

Férfi egyes: 1. Nyeviczkey L, 2. báró Vay Miklós.

Női egyes: 1. gróf Szirmay Sarolta, 2. Kenessey Ernőné.

Vegyes páros: 1. gróf Szirmay Gabi—Somogyi B, 2. báró Senyeny Istvánné—Kiss L.

Férfi páros: 1. br. Vay—Teleky, 2. gr. Serényi L—Marikovszky M.

Délután — feláldozva az ebéd utáni sziesztáját — nagy tömegben kelt utra a közönség a széphalmi műt mentén fekvő réten felállított sátrához. Autók, fogatok, autóbuszok szakadatlan me-

netben szállították ki a gyalog-szerrel igyekvők mellett azt a pártatlanul szép és előkelő közönséget, mely mint minden ilyen alkalommal, fesztelenül vegyült el a műt mentén és a sátrak körül elhelyezkedett s a katonazene által szórakoztatott publikum körében.

Mindenkit fel kellene sorolnunk társadalmunkban és a közéletben szerepet vivők közül, ha megkísérelnők a megjelent előkelőségek névsorát leadni; Széll József főispán, Bernáth Aladár alispán, dr. Orbán Kálmán polgármester mellett ott láttuk vármegyénk mágnás családjait, a papságot, honvéd tisztakarunkat hivatalvezetőket és azokat az egyaránt lelkes és figyelmes hölgyeket, akik gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőnének legbuzgóbb, önzetlen támogatói az áldozatos munkásságban.

A program első számán urhölgyek kettes fogatu versenye szerepelt. A versenyintézőség: farkasfalvi Farkas Géza, Kossuth Lajos és Sennyey Pál gróf bonyolították le a versenyt, hendikepelik az egyes fogatokat. Első a Szmracsányi Béláné, második a Meczner Tiborné által hajtott fogat lett. Téglássy Eszter elsőnek befutó fogata a cél előtti galoppozásért diszkvalifikáltatott.

A staféta-versenyt a sátoraljauhelyi reál-gimnázium csapata nyerte, második a felsőkereskedelmi iskola.

A kerékpár-versenyt Feldbrandt Lajos nyerte.

A motorkerékpárok versenyében 305 köbc. kategóriában Pintér V. futott be elsőnek. 208 köbc. kategóriákban 1. Mahotka, 2. vitéz dr. Bisztray. 147 köbc. kat. 1. Bötös. 2. Zsihovits.

A versenyszünetek alatt a közönség a lacipecsenyés, virslis és süteményes sátrakat lepte meg, melyek olcsó pénzért árusították a legjobb és legízletesebb falatokat, zamatos italokat.

A szürkülettel oszlott el a közönség hálás meglepedettséggel a délután szép programjáért. Este a vármegyeháza nagy termében rendezett táncmulatság ugyancsak kitünően sikerült. A gazdag büffé, a rendkívül figyelmes és pazar el látás erősen alátámasztották a közönséget a hajnali órákig együtt-tartó jó hangulatot.

A legnagyobb elismerés illetheti az agilis rendezőséget; a hölgyeket, akik ezuttal is a legteljesebb

odaadással működtek közre úgy a gyűjtésben, előkészítésben, mint a fáradságos nap sikerében. **Mattyasovszky** Kálmán főrendező most is a lelke volt a program zavartalan lebonyolításának és rendező társaival olyan körültekintő és alapos munkát végzett, amely csak önmagában hordozhatja legszebb jutalmát.

A gyűjtési akció és a sportnap körülbelül tisztán 3000 pengőt eredményezett a Népkonyhának.

Járásai levante céllövőverseny Erdőbényén

Ugy az egyéni, mint a csapatversenyben Tokaj lett az első.

Mindazok, akik láthattuk és végigéltük szept. 11-én az Erdőbényén lefolyt járásai levante céllövő versenyt, megállapíthatjuk, hogy a tokaji járás levanteinek ez a nemzeti jellegű és nemes versenysége pártját ritkította a maga nemében. Ezáltal nem a labda mellé alkalmazott sipsontont rugás recessége, nem a futball bírósága és a renitens játékos karakán összecsatázásának hangja verte fel a sportmező csendjét, hanem puskaropogás zaja, melynek minden egyes pattogása egy reménysugár felcsillanását váltotta ki.

Nem a gyermek a férfiből, hanem a férfi a gyermekből szült hozzánk a puskák torkán keresztül, hogy a csüggedésünkben felrázzon és megmutassa a magyar nemzet igazi ősi képéhez méltó jövőjét, lerántva róla a dzsesz, a simmi és csarlesztonnak nevezett mázt, melyből már alig látszik ki itt-ott valami.

A verseny lefolyása

Mintha Hadur is gyönyörködni szeretett volna a magyar levante virtusában; erősen tüzött le a nap a tiszta égboltozatról, mikor kilenc órákor megérkezett **Fejér Andor** járásai főszolgabíró és fogadván a céllövésre kiválasztott levante tiszteletét, kezdetét vette a verseny.

A céllövőpályát az Erdőbénye község közvetlen határában elterülő vadregényes fekvésű Bronok-völgyben állították fel egy 100 méteres távolságra és 5 táblával ellátott fedezékes pályán **Polacsek János** főjegyző fáradságos munkájának eredményét hirdette a pálya, a verseny megrendezése és zavartalan, szép lefolyása.

A versenyrendező bizottságban pedig ott segédkezett a járás, sőt a megye valamennyi e sport iránt érdeklődő vezetője. Ott volt **Taugner József** vármegyei testnevelési felügyelő, **Köröm László** járásai testnevelési felügyelő **Szilcs Gyula** az erdőbényei levante egyesület elnöke, **Sartori Richárd** ezredes és igen számosan a járás tevékeny jegyzői és tanítói sorából, csak közönség volt csodálatosan kevés. A versenyző levante sorában a járások valamennyi kiválasztott levante csapata ott volt, tehát Tokaj Tarcsl, Szegi, Szegilong, Olaszliszka, Erdőbénye, Bodrogkeresztur, — csak Bodrogkisfalud nem jöhetett el technikai okokból.

Először a levante vezetők állottak fel és két próbálkozás után 5-5 lövést leadva tartották meg a versenyüket, majd ennek lezárása után a levante adták le lövéseiket. Valamennyi puska elsőrendű „Fég”, 2000 méterre hordó miniatűr fegyver volt és a vasárnapi való tekintettel alig mondottak egyszer-kétszer „csütörtököt”. Ropogtak a puskák s mintaszerű fegyvelmezéssel alig másfélóra leforgása alatt lefolyt a verseny. Míg a bizottság félrevonult a pontozás megállapítására, az alatt a nézők között is felpezsdült a katonavér és akadt hamarosan annyi műkedvelő céllövő, hogy soha türesen nem maradt délig egy lövőállás sem. Még a hivatalos urak is lefeküdtek egy kis erőpróbára és örült mindenki, ha bekiáltották a célkört és szidták a puskát és az irányzékot, ha meszeltek a célmutatók, jelezve, hogy a lövő a levegőt igyekezett lyukkal telelőni. A birbics-lövészet (pénzre) még estig is eltartott volna, ha Polacsek főjegyző s a műkedvelő vendéglős ki nem adja a jelszót az ebédre.

Közös ebéd

Hatalmas kondérokban rotyogott a gulyáshús s az árnyas fák alá ügyesen szervizozott hosszú asztal hivogatóan tekintett a versenyző levantekre. Hamar előkezdte a tányér, kanál és fogótt is biztatás nélkül az izletes magyar nemzeti eledel. Vezetők és levante, bizottság és plebs közös asztalnál és a földön ülve, mint valamikor kint a vakondturásokban. Persze ez a szép egyetértés is csak azért lehetett meg, mert aszszony nem volt még a láthatáron sem, hogy az ebédet illető kritikák éllel rontsák a harmóniát. A tüzes bényei bor sem hiányzott az asztalról, de abból csak mérsékelten lehetett fogyasztani, mert aki abból megiszik pár pohárral, nyugodtan elmehet céltáblának, — úgy imbolyog tőle, hogy jó lövő legyen, aki kapásból le tudja löni.

Dijkiosztás

Ebéd után **Szilcs Gyula** levante-egyesületi elnök hirdette ki az eredményeket, melyek szerint a csapatversenyben a tokaji levante-csapat lett első 268 ponttal, második Olaszliszka 245 ponttal és harmadik Erdőbénye 220 pontszámmal.

Az egyéni levante vezetői versenyben egy ezüst órával díjazott első díjat **Andorkó Béla** tokaji igazgató-tanító nyert 132 ponttal. A levante egyéni versenyben pedig első díjat, szintén egy órát **Sidlóczky Lajos** tokaji levante 150

egységgel, a második helyen **Dozsi István** egy 15 éves fiúcska, bényei levante 120 egységgel és a harmadik helyen **Pásztor Pál** olaszliszka levante 105 egységgel pénzjutalmat nyertek.

A díjak kiosztása után **Taugner József** vm. testnevelési felügyelő intézett buzdító beszédet az ifjusághoz, kiemelve, hogy a céllövészet a magyar nemzet sajátosságával összefüggő nemes sportágával való gyakorlása is fegyvelmezésért való gyakorlása is hatalmas nemzetnevelő eszköz. Majd a diszponálás és **Fejér Andor** főszolgabíró buzdító szavai után lelkesen oszlott szét a levante-sereg, hogy ki-ki otthonában ápolja tovább a szép nap tanulságait.

R. O.

H I R E K

Törvényhatósági közgyűlés. **Bernáth Aladár** alispán Zemplénavármegye Törvényhatósági Bizottságának rendes közgyűlését f. évi szeptember hó 30-ára összehívta. A délelőtti 10 órákor kezdődő közgyűlés nevezetesebb tárgyai: **Báró Waldbott Frigyes** és társai indítványa lord Rothermere üdvözlésére vonatkozólag. Alispáni évnegyedes jelentés A vármegye 1928. évi költségelirányzata. Tolnavármegye átirata a községeknek az állam által leendő segélyezése és a községi háztartások szanálása tárgyában. A vármegye alispánjának előterjesztése a vármegyei muzeum elhelyezése tárgyában. Sátorajjauhely város több rendbeli határozata s a már beérkezett és a még beérkezendő összes, a közgyűlés által letárgyalandó ügyek. Az állandó választmány ülését f. évi szept. hó 29-én d. e. 9 órára tűzte ki a főispán.

Halálozás. Durcsinszky

István, a cseh megszállás alatt lévő varannói járás főszolgabírája 43 éves korában Varannón, rövid szenvedés után meghalt. A fiatalon elhunyt főszolgabíró hosszú időn át volt megbecsült tisztviselője az integer Zemplénavármegye-nek is s a megszállók alatt viselt tisztviselésben is megőrizte magyar lelkét, sok értékes szolgálatot téve az ottani magyarságnak. Kiterjedt és előkelő rokonság körében **Tóth Elek** rendőrtanácsos az elhunytban sógorát gyászolja.

Adóilleték hátrálékosok figyelmébe.

A városi adóügyszórtály nyomtatékosan figyelmelteti mindazokat, akik bármilyen köztartozással hátrálékban vannak, hogy tartozásukat a meg-ejtett vagy megtartandó foglalást követő 15 napon belül föltétlenül fizessék be, vagy méltányos körülmények fennforgása esetén a kir. adóhivatal, illetve a kir. pénzügyigazgatóságnál igyekezzenek kellő időben fizetési halasztást kieszközölni. Mindgyakrabban előfordul, hogy közadó hátrálékosok nem törődve a foglalással csupán az árverés előtt közvetlenül, sőt gyakran az árverés napján fordulnak az illetékes hatósághoz halasztás iránt. Az ilyen kérelmeket a jövőben nem veszik figyelembe s a lefoglalt zálogtárgyak feltétlenül el fognak szállíttatni és elárvereztetni.

A Ref. Nőegylet, anyák

napja. A „Református Nőegylet” f. hó 25-én vasárnap d. u. 5 órákor az egyház tanácstermében „Anyák Nap”-ját rendez. Erre az első összejövetelre szívesen hív a vezetőség minden gyermekét szeretettel gondozó szülőt. A jövőben több ilyen napot rendez a „Nőegylet” s ez a mostani — műsoros — ismertető jellegű lesz. Az alkalmi előadást **Karácsonyi Sándor** budapesti főgimnáziumi tanár, a keresztyéni munkák egyik kimagasló vezetője tartja. Hív és vár minden anyát és érdeklődőt a Ref. Nőegylet vezetősége.

Magyar színész sikere

Hollywoodban. A magyar géniusz újabb dicsőségét jelenti az a hír, hogy **Várkonyi Mihályt**, aki Hollywoodban **Victor Varconi** néven sikert sikerre halmoz, **Cecil B. de Mille**, a világhírű filmrendező, u. n. „vezető star”-nak szerződött, ami annyit jelent, hogy igen magas fizetéssel, több évi szerződéssel stúdiójához kötötte. A minap mutatták be néhány előkelő budapesti moziban **Várkonyi** első vigjáték-filmjét, a „Kecskék és a káposzta” címen, amelyben egy bécsi szivspeciálista szerepét játsza és a közönség majdnem minden előadásban megtapsolta **Várkonyi** bemutatkozását.

A háztulajdonosok

szervezkedése. A háztulajdonosok Országos Szövetsége a sátorajjauhelyi háztulajdonosok szervezésére tagokat küldött Sátorajjauhelyre, akik a szervezési munkákat elvégzik. A szabályszerű fényképes igazolvánnyal ellátott szervező bizottsági tagok minden háznál megjelennek. A háztulajdonosok érdeke, hogy a Szövetségbe belépjenek, mert saját érdekeiket csakis ily módon tudják megvédeni. Az **Elnökség**.

A legtöbb ember nehez munkája verejtékével megszerzett vagyonát elemi csapások ellen úgy igyekszik megvédeni, hogy házat, lakását, üzletét, stb. tűz ellen biztosítja. Ha azu-

tán baj éri, a biztosítótól kapott kártérítésből pótolja megsemmisült javakat. Csodálatos, hogy ugyanaz az ember, aki vagyona konzerválásáról elkénytelenül gondoskodik, önszántából pótolhatatlan földi javának, a saját életének biztosításával szemben mennyire közbömbös. Tudjuk jól, hogy az emberi élet véges és azt sem a tudomány, sem a biztosítás meghosszabbítani nem képes. Mégis, a halállal megsemmisülő emberi élet gazdasági értékének konzerválására is van mód és ez az életbiztosítás. — **A Phönix Életbiztosító Társaság** takarékbiztosítása ezen cél elérését filléres napi díjfizetéssel mindenki számára, orvosi vizsgálat nélkül, a lehető legolcsóbban és legelőnyösebben lehetővé teszi, amennyiben mindenkinek, aki nála takarékbiztosítást köt, díjmentesen egy nap takarékperejét ad, melyben a díjakat napi betét alakjában játékos szeszszegyjűjtheti. — **A Phönixnek** erre vonatkozó és lapunk mai számában közölt hirdetését különös figyelemre méltó, ezen társaságot Ujhelyben és Zemplénavármegye részére a Központi Takarékpénztár **R. T.** képviseli, mely az érdeklődőknek minden felvilágosítást díjmentesen, szívesen megad.

Fővárosba utazó olvasóinknak

paratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrang Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az étterm. árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetését olvasóink szíves figyelmét.

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó vacsorátán kényelmes szobában pihenje útjának fáradságait.

Jobb mint otthon

az Ön kényelmét, ellátása, szórakozása mérsékelt áru éttermünkben és kávéházunkban.

Fogalomná vált

az utazó közönség körében a **Park Nagyszállóda**

olcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával.

Budapest, VIII. Baross-tér
Szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.

A gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Sátorajjauhelyen, a Fő ucca 28 sz. alatt megnyílt Wirtschaftler és Társai

gazdasági gép- és műszaki cikkek üzlete

Állandó raktáron: Gőz-, motor- és traktor cséplőkészletek, gazdasági gépek, malomberendezések, kombinált műtrágyaszóró, vetőgépek, úgy belföldi mint eredeti amerikai gép, motor és autógépjelöltek. — Gyári lerakat vízmentes kazalozó, cséplőgép ponyvák és zsákokban stb.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy **Klein Miksa** a közismert szaktekintély a cégnek beltagja, kinek több évtizedes szakmai belüli működése biztosítja a legpontosabb és szakszerű kiszolgálásra.

Alsószolyomka 16. szá
alatti

ház

szabadszöveg eladó

Cím: **Kardos György**
Kudlovec p. Hume
Csehszlovákia.

Makacs székrekedés, vastagbél katarus, vértorlódás, puffadás. aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses házszer, Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Német film amerikai tőkével. A Fox Film Corporation közép és kelet-európai vezérigazgatójának, Julius Aussenbergnek, közbenjárására az amerikai anyavállalat elnöke, William Fox elhatározta, hogy Európában is, elsősorban Németországban, filmeket fog gyártani. Az első német film már hónapokkal ezelőtt elkészült és Budapesten szeptember 15-én a Rádus és Palace színházban „HÁGÁR FIA” címen óriási sikerrel került bemutatásra. Mint halljuk ez az amerikai pénz készült német filmmestermű a közeljövőben már a vidéki városokban is megkezdí diadalutját.

Magyar Lányok fiatal lányok képes irodalmi lapja, szerkeszti: Tutsek Anna. Szébbnél szébb novellák, versek, társadalmi és ismeretterjesztő cikkeken kívül a szerkesztői üzenetek tartikják a lapot. A Magyar Lányok előfizetési ára negyedévre: 2.40 pengő Mutatványszámot kívánatra igyen küld a kiadóhivatal Budapest VI. Andrássy ut 16. szám.

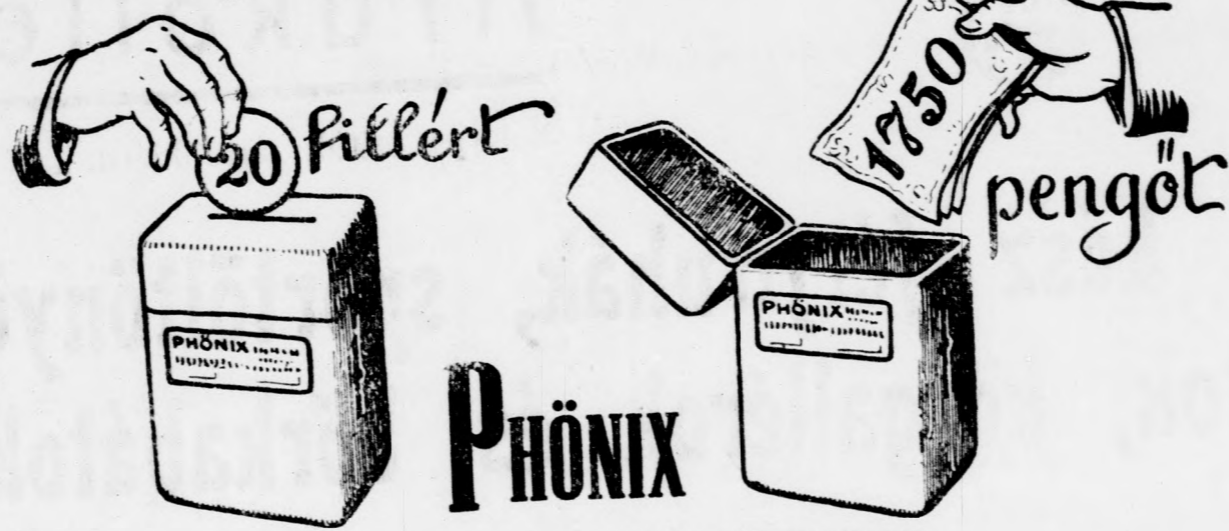
A magyar iskolán kívüli népművelés múltja, jelene és szervezete

Közlő: **Bencze András** zemplérvármegyei népművelési titkár.

Az iskolán kívüli népművelés múltja

Az iskolán kívüli népművelés a könyvnyomtatás feltalálásával kezdődik, bár az ókorban is feltalálható, mert a színházak, képzőművészetek akkoriban népművelési eszközök voltak. A könyvnyomtatást követő időkben határozott népművelés még nem volt, mert az akkori uralkodó osztályok a tanult, felvilágosult alsóbb társá-

TAKARÉKBIZTOSÍTÁSI
Ön betesz naponta **Ön kivesz 20 év múlva**

PHÖNIX

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Magyarországi Igazgatóság **BUDAPEST, V., Nádor-utca 9.**

Minden felvilágosítást készséggel nyújt és ajánlatokat felvesz a zemplérvármegyei vezérügynökség, a

Központi Takarékpénztár R.T.-nál

dalmi osztályoktól a társadalmi egyensúly megbontását féltették.

Azonban a XVIII, XIX. század egyre bonyolultabb élete mindinkább követelte a nagy tömegek lelki (szellemi és erkölcsi) gondozását, t. i. az iskolán kívüli népművelést. E téren az első lépést az amerikaiak tették a népkönyvtárak felállításával. Angolországban pedig már 1842-ben, nyilvános könyvtárak felállításával egyidejűleg megindult az iskolán kívüli **szabadoktatás**. Mégis a népművelés őshazája Dánia. Itt veték észre leghamarább, hogy mily óriási kincs megy veszendőbe az iskolából kikerült ifjuság nevelésének elhanyagoltsága által.

A XVII. század végén, a XIX. század elején Dániában szeltemben hosszában a német nyelvet használták társalgási nyelvül, miért is egyes vidékeit a germánizálás árja teljes elborítással fenyegette. Ennek ellensúlyozására többen, különösen Nikolai Frederik Severin **Grudtvig**, a népművelés fontosságát, felkarolását hangoztatták. — **Grudtvig** föllépése döntő hatással volt az iskolán kívüli népművelésre. Hosszu évtizedes munkássága után, 60 éves korában megérte, hogy

Dániában 1844-ben felállították az első népfőiskolát 20 tanulóval. Ez a népművelésnek legmagasabb foka, amely a hazafias, vallás-erkölcsös, tudás és műveltség nyújtását tűzi ki célul, anélkül, hogy a hallgatóságot élethivatásától elvonni akarná.

Az eszme gyorsan terjedt, mert a dán nép felismerte annak hasznát és az intézmény félszázados fennállásának évfordulóján már 80 népfőiskola működött. Ezen idő alatt 80.000 férfi és 40.000 nő volt Dániában, kik a népfőiskola révén a népművelés áldásaiban részesültek.

Ennek az eszmének terjedése és megerősödése mentette meg Dániát 1864-ben a végpusztulástól. Ennek köszönheti, hogy megcsufolása után végleg el nem bukott, mert Dánia akkor ugyanugy járt, mint legutóbb mi. A kapzsi hatalmasok, Poroszország és Ausztria elragadták tőle az ország értékeiből, Schleswig és Holstein tartományokat. — Megfosztották a boldogulás gazdasági eszközeitől, mint akárcsak minket Trianonban, de nem vehették el a dán lelket, a dán nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodást és ezer áldo-

zatra is kész ragaszkodás erőforrását: a krisztusi szellemet. És ez a szellem győzött, mert Dánia az 1864. évi gazdasági krízist, mely Európa valamennyi államának alapjait megrázta, észrevétlenül uszta meg. Ezt Dánia a népművelésnek köszönhetette, Ennek hatása alatt újabb 43 népfőiskolát állítottak föl, aminek hatása nem is maradt el, mert nemcsak az okszerű gazdálkodásban jelentkezett a népfőiskolai népművelés hatása, hanem a családi élet megnemesedésében és abban is, hogy a népfőiskolákon képzett földmivesek a törvényhozásnak is jelentős tényezői lettek.

Dánia ma az iskolán kívüli népművelés hatásaként — a vallásosság, a tisztultabb világnézet, egészséges szociális felfogás és a jólét hazája.

A dán példa hatása alatt más országok is kezdték felkarolni a népművelést. A szomszédos államok követték a dán példát s ekként Norvégia, Svéd-, Finn- és Németországon keresztül jutott el hozzánk. — De megtalálhatjuk e mozgalmat a kontinens valamennyi államában, sőt az Egyesült Államokban és Japánban is.

(Folytatjuk.)

Városi mozi.

Bemutatásra kerül cstörtörtökön, szept. 22-én este 6 és 1/4 órakor

Kék szakáll
második felesége
Vigjáték filmen 6 felv.
Főszereplő

Gloria Swanson.
Színhely: Ostende és Párizs. **Kisérő film**

Szept. 24-én, szombaton este 6 és 1/4 órakor

A kétárcen dáma
Modern történet 7 felv.
Főszereplő Pola Negri és Tom Moore

Kisérő műsor
Szept. 25-én, vasárnap este 4, 6 és 1/4 órakor

Haf nap apacsok között
(A vörös grófnő) 9 felv.
Főszereplő Harry Piel

Csak egy éjszakára

Álljon hozzánk, hogy jó vacsora an kényelmes szobában pihenje ki annak fáradsalmait.

Jobb mint otthon

Ön kényelme, ellátása, szórakozása mérsékelt árú éttermünkben kávéházunkban.

Fogalomvá vált

Utazó közönség körében a **Park Nagyszállóda**

legcsó szobáival, centrális fekvésével és kiszolgálásával.
Budapest, VIII. Baross-tér 10
Szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.

Alsószolyomka 16. szám alatti

ház

szabadkézből eladó.

Cím: **Kardos György**
Kudlovec p. Humenne
Csehszlovákia.

Midőn a nagyérdemű közönséget tankönyveim megérkezéséről értesitem egyben közlöm, hogy

Ingyen!

Ingyen!

Ingyen!

kötöm be nálam vásárolt tankönyveit ha

írószer szükségletét nálam szerzi be

Dúsan felszerelt, legolcsóbb napi áron kiárazott raktáramról mindenkit a legmesszebb menő figyelmességgel szolgálom ki és áruim jó minőségeért mindenkor visszavétel terhe alatt szavatolok.

Saját pénzének ellensége tehát az, aki bármilyen szükségletét nem nálam szerzi be.

Szabó Pál könyv- és papirkereskedése **Sátoraljaujhely.**

Telefonszám 126

ÉRTESÍTÉS!

kész férfiruhák, sportöltönyök, átmeneti kabátok, körgallérok és bőrkabátok stb.

A minták október hó 2-től 4-ig megtekinthetők a helybeli fiók-árudában, F6 ucca 3.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezet **textil-osztálya** a KOGSz-szal való egyesülése folytán **szélesebb keretekben és nagyobb választékban mutatja be**

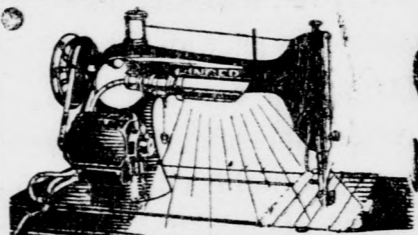
Árukollekcióját.

Kiterjesztettük áruraktárunkat **konfekció-árakra** is,

„ „ Amint eddig, úgy most is „ „
6 havi részletfizetésre
„ „ veszünk fel rendeléseket. „ „

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete
74. számú fiókáruda Sátoraljaujhely.

Világos
ebédlő garnitúra eladó
Kazinczy ucca 73.

SINGER
varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Sátoraljaujhely

Rákóczi ucca 19

Nyomóahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar
első emelet.

„MÉSZ”

fával égetett, kőmen-
tes, fehér, darabos
prima minőségben

ab waggon Nove-Mestő-
Sátoraljaujhely a zonnali
szállításra kapható

Pollák Zsigmondnál

Debrecen, Miklós u. 13
Telefon 4-41. sz.

HUTKAI JÓZSEF

faesztergályos

Sátoraljaujhely, Völgy ucca 6.
(Vámórségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték,
elefántesont, szaru, kaucuk, celluloid,
egonit, fiber, gumi, fa dísz és
műesztergályos munkákat. Továbbá
belső butorziati dísz tárgyakat és
gyermekjátékaru készítését, egy-
szintén **kerekesszattyók** ujon-
nan készítését és javítását.

MEGHIVÓ

a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztárnak

1927. szeptember hó 29-én délután 3^{1/2} órakor
Sátoraljaujhelyben, saját helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére

melynek tárgysorozata a következő:

1. Alaptőke emelés.
 2. Az alaptőke 5. §-ának módosítása.
 3. Egy igazgatósági tag választása.
- Sátoraljaujhely, 1927. szeptember hó 17-én.

Az igazgatóság.

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen részt óhajtanak venni, tartoznak részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartására kintizott határnap előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

Ma már mindenki tudja, hogy a
SZERENESI gyógyiszapfürdő

természetes gyógyvize és gyógyiszapja egyedüli orvosság
a reuma, köszvény, ischiás és oszú bántalmaknál.

Gyógyhatása gyors és meglepő.

Gyógyiszappakkolás nőknek és férfiaknak: vasárnap,
hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reg-
gel 7 órától este 7 óráig. Szombaton ninosen üzem.

Mélyen leszállított árak!

Fürdővezetőség.

Gőzeke-hérszántást

vállal

kétgéprendszerű Fowler gőzekéjével

CSOBAJI GYULA gazdasága, Csobaj, Szabolcs m.